

OVER DE TAALGRENS**Een koppel vindt elkaar in de muziek**

Voor velen van ons zijn Charlotte en Gérald Messiaen geen onbekenden. Zij zijn immers de bezielers van de Franstalige Académie de Chant grégorien met standplaats in Brussel. Charlotte dirigeert verschillende koren, en Gérald doceert sinds verschillende jaren gregoriaans bij de Académie in Luik en Louvain-la-Neuve. Daarnaast organiseert hij allerlei activiteiten rond gregoriaans, en ligt aan de basis van het rijke gregoriaanse répertoire dat ter beschikking is op www.gregorien.be. Charlotte en Gérald leerden elkaar kennen in een koor, en trekken sindsdien samen op. Muziek en vooral gregoriaans blijft hen begeistere. Aanleiding voor een gesprek.

Vanwaar die liefde voor de muziek ?

Charlotte: Mijn moeder was Hongaarse, en voor haar hoorde muziek bij de opvoeding. Thuis zongen wij veel en speelden piano. Toen ik zeven werd ging ik al naar de muziekschool, en sindsdien heeft muziek mij niet losgelaten. In Oost-Europa kan men zich een leven zonder muziek gewoon niet voorstellen. Toen ik vijftien werd, werd ik aangezocht om beroepsmuzikante te worden, maar dat vonden mijn ouders maar een acrobatenberoep. Ik studeerde dus rechten en volgde tegelijk het conservatorium.

Gérald: Ik ben altijd eerder een amateur geweest, hoewel ik van jongsaf aan in koren gezongen heb. Ik heb altijd van gregoriaans gehouden, omdat gregoriaans zoveel vreugde geeft. Maar in mijn jonge tijd - na het Concilie - was gregoriaans al op de terugweg. De vlam sloeg bij mij echter helemaal over toen ik heel toevallig een week semiologie volgde in Cremona. Sindsdien verdiep ik er mij in, maar ik voel dat ik ver van volmaakt ben.

Hoe ziet u de toekomst van het gregoriaans in België en daarbuiten?

Gérald: Ik droom ervan dat in Franstalig België gregoriaans onderwezen in de faculteit Theologie van de UCL, dat er ook een gregoriaans koor komt met professionele zangers, en dat er in elke grote stad wekelijks één mis is waar gregoriaans gezongen wordt. Het is echter een droom... maar elke menselijke onderneming vraagt eerst om een droom...

Staat de semiologie de spiritualiteit van het gregoriaans niet een beetje in de weg?

Gérald: Gregoriaans is een kunst, en elke kunst heeft behoefte aan techniek. Als men de techniek niet voldoende beheerst kan kunst moeilijk tot ontplooiing komen. Men mag natuurlijk niet vervallen in een soort ingeneering, want dan verkrijgt men een expressieloze interpretatie. Een

echte kunstenaar is hij die de techniek gebruikt om zijn publiek te confronteren met wat groots is, mooi en onuitsprekbaar.

Ziet u een conflict tussen gregoriaans dat in de liturgie gezongen wordt en gregoriaans dat concertant gezongen wordt ?

Gérald: In ieder geval moet het gregoriaans voor een liturgie even goed verzorgd worden dan voor een concert. Willen wij de kerkgangers, die bijna geen gregoriaans meer kennen, overtuigen van de waarde van het gregoriaans, dan zal het goed gezongen moeten worden, beter dan wat we gewoonlijk horen. Het is geen mission impossible, maar het werk is wel nog niet af. Het is niet voldoende dat er gregoriaans gezongen wordt wanneer tegelijk het hele koor vals zingt. Tja, dan ontbreekt er toch iets. Semiologie en interpretatie komen pas nadat een tekst goed gezongen is en de stemmen goed klinken.

Waar kan iemand in Franstalig België nog goed gregoriaans leren ?

Gérald: Het gregoriaans is afwezig in onze faculteiten Musicologie, in onze conservatoria en in het Institut supérieur de Musique et Pédagogie. Dat is een millenium aan westerse muziekgeschiedenis dat verloren gaat. In dat licht is het begrijpelijk dat zo weinig beroepsmusici met gregoriaans bezig zijn. Bij ons heeft de Académie de Chant grégorien de fakkel overgenomen. Met weinig middelen bieden wij aan wie het wil een basisvorming, zowel als een meer verdiepende vorming. Maar omdat gregoriaans een minimum kennis vraagt van latijn, stemtechniek, liturgie, handschriften, modaliteit enz. organiseren wij doorheen het jaar stages en sessies over deze onderwerpen. Daar trekken wij regelmatig buitenlandse docenten voor aan.

De publicatie van het gregoriaans repertoire op internet is wel een paradepaardje ?

Gérald: Ja, daar besteed ik vele uren per week aan. De bedoeling is om alle stukken te publiceren en daarbij een maximum gegevens mee te geven. Bijvoorbeeld een link naar een manuscript. Want ook meer en meer bibliotheken geven gratis toegang tot hun handschriften. Uiteraard kan ik dat niet alleen. In het begin was het moeilijk om medewerkers te vinden, maar nu heb ik er verschillende. Maar zoals vaak het geval is, is het manco aan fondsen een spelbreker. Brouwerij Orval en de provincie Brabant sprongen al eens bij, maar het blijft voor een groot deel puur vrijwilligheid, monnikenwerk zonder monnik te zijn...

Jacques Zeegers
Uit *Canticum novum*, met dank aan de Académie du Chant grégorien

Wat moet een heiden nu met gregoriaans ?

Zondag 9 februari werd Frans Mariman 77. Hij greep dit symbolisch getal aan om afscheid te nemen als koorleider van het beroemde Gregoriaans Koor van Leuven (GKL). Frans is een goede vriend, maar nu hij 77 is geworden, wil hij nog enkele jaartjes genieten samen met zijn goede Lucia, die hem al zo vaak heeft moeten missen omwille van het gregoriaans. Frans is namelijk sinds zijn jeugd al begeistert door die kerkmuziek en is door de jaren heen in Vlaanderen uitgegroeid tot dé autoriteit over die eeuwenoude gezangen. Hij stond mee aan de wieg van het Centrum Gregoriaans dat sinds 1985 vele honderden zangers heeft opgeleid in een driejarige cursus vanaf de beginselen en de basis tot een diepere studie van het gregoriaans.

Overjaarse koster

Velen denken bij gregoriaanse muziek aan het gezaag van een overjaarse koster waar ze in hun jeugd naar hebben moeten luisteren. Vergeet dat. Gregoriaans is een levende en levendige muziek als het maar behoorlijk gezongen wordt. Tot ongeveer de negende eeuw heeft de zang zich ontwikkeld met enerzijds makkelijke stukken voor de volkszang, maar anderzijds aartsmoeilijke virtuoze zangen die

alleen maar door de beste solisten naar behoren konden gebracht worden. Dat gebeurde trouwens in een orale traditie, van generatie op generatie mondeling overgeleverd. Pas in de tiende eeuw vond men het neumenschrift uit - een soort vroeg notenschrift - waarmee de zangen genoteerd konden worden. En kijk: meteen begon het verval van het gregoriaans. Al gauw kon niemand nog die cryptische neumen lezen en de zang werd steeds vlakker en kaler tot het rond 1900 een dieptepunt bereikte.

Onleesbare neumen

Omstreeks die tijd beten een paar moedige benedictijnen van de abdij van Solesmes zich vast op de studie van die oude, onleesbaar geworden neumen. Ze bestudeerden manuscripten, vergeleken tekens met elkaar en kwamen zo op de duur achter de betekenis van elk van die neumen. De laatste dertig jaar proberen zangers over de hele wereld de authentieke zangwijze van het gregoriaans te restaureren en het weer uit te voeren. En wat merk je: die muziek blijkt even boeiend en interessant te zijn als om het even welke andere muziek.

Semiologie

Frans Mariman was een van de pioniers in Vlaanderen van de semiologie, zoals het ontcijferen van de neumen uit de oude manuscripten genoemd wordt. En hij bracht zijn kennis meteen in de praktijk, bijvoorbeeld met zijn eigen Gregoriaans Koor van Leuven. Hij heeft ook mij aangestoken met zijn enthousiasme. Ik heb bij hem de lessen semiologie gevolgd in Drongen en ik heb zo'n acht jaar lang in zijn koor gezongen. En ik werd een vaste bezoeker van het driejaarlijkse Gregoriaans Festival in Watou, waar de beste gregoriaanse koren uit de hele wereld komen zingen.

Geheide heiden

Toch ben ik daar altijd een ietwat vreemde eend in de bijt gebleven. Vrijwel alle zangers die ik bij het GKL, in de cursus in Drongen of tijdens het festival in Watou ontmoette, waren overtuigde gelovigen en pratikerende katholieken, terwijl ikzelf een geheide heiden ben. Velen van hen zijn ervan overtuigd dat je gregoriaans maar echt kunt begrijpen en beleven als je gelovig bent. Kijk, daar kon ik nu echt niet bij. Ik heb met hen meegezongen, niet alleen in concerten, ook in liturgische diensten, maar ik heb dat altijd alleen maar gedaan uit liefde voor de muziek. Niets menselijks is deze muziek vreemd. Ik hoef daar voor mezelf geen opperwezen of welk 'iets' dan ook bij te verzinnen. Ik heb hun geloof altijd gerespecteerd en - laat ik eerlijk zijn - zij ook altijd mijn ongelooft.

Diepgaande verwantschap

Een jaar of acht geleden ben ik gestopt met zingen - mede omdat mijn stem er met de leeftijd niet beter op wordt. Anderzijds ook omdat ik me met andere muziekgenres wilde bezighouden. Ik hou namelijk ook heel erg veel van jazz. Je gelooft het niet: laat ik nu uitgerekend bij de jazzmuziek een diepgaande verwantschap met het gregoriaans ontdekken, veel diepgaander dan bijvoorbeeld met de westerse klassieke muziek. Het gregoriaans is gebaseerd op een achttal toonaarden die nog min of meer naar de Griekse toonaarden uit de oudheid teruggrijpen. De westerse klassieke en populaire muziek heeft die gereduceerd tot een magere twee: majeur en mineur. De jazz niet! Die gebruikt volop dorische, frygische, aeolische, myxolidische en nog een handvol meer modi die ze gemeen hebben met het gregoriaans. En zo is de cirkel rond en ben ik Frans Mariman oneindig dankbaar dat hij me al die muziekkennis heeft bijgebracht. Ik hoop dat hij nog lang van een rustig leven mag genieten samen met zijn Lucia.

Willy Schuyesmans

P.S. van de redactie:

Frans Mariman blijft meewerken in het Centrum Gregoriaans. Daar liet hij het hoofddocentschap reeds enkele jaren geleden over aan onze jongere docenten. Sinds dit jaar deceedt hij niet meer op vaste basis, maar als invaller wanneer een jongere docent eens niet beschikbaar is. Wij zijn heel dankbaar voor zijn blijvende steun en inzet.

Noteer in uw agenda :

Zaterdag 17 mei 2014

Zangdag gregoriaans voor cursisten en oud-cursisten

Abdij O.L.V. van Nazareth (Trappistinnen),

Abdijlaan 9, B-2960 Brecht

www.abdijnazareth.be

Meer info volgt per brief of per mail

OPMERKELIJK**Bier als instrument van evangelisatie**

Belgisch abdijbier verovert de wereld. Niet enkel is er wereldwijd veel vraag naar onze trappisten en andere bieren, BelgianStyle Abbey Ale is ook een voltreffer bij kleine brouwerijen in de Verenigde Staten en Australië die al dan

niet een naam lenen bij een abdij in hun land. Monks' Dubbelen Tripel wordt gebrouwen in Christ in the Desert in New Mexico in de VS. New Norcia Abbey Ale wordt niet in een abdij gebrouwen, maar rijpt bij de benedictijnen in West-Australië.

Sinds enkele maanden brouwen ook de benedictijnen van Benedictus' geboorteplaats Norcia in Italië hun Birra Nursia. Volgens geruchten werden enkele krachten van dit gerstenat geleverd tijdens het conclaaf dat paus Franciscus verkoos. De abdij van San Benedetto werd pas in 1998 gesticht door de Amerikaanse monnik Cassian Folsom die enkele landgenoten in Rome verzamelde om een strikt benedictijns leven te leiden van bidden (in het Latijn) en werken. De gemeenschap mocht zich vestigen in de basiliek in Norcia en telt vandaag achttien monniken, vooral Amerikanen.

Als bron van inkomsten en om te kunnen leven van het werk van hun handen beslisten de monniken bier te brouwen in de garage achter hun klooster. Pater Cassian kwam uiteindelijk bij de trappisten van Westvleteren terecht dankzij het boek *Brew Like a Monk* van Stan Hieronymus.

In maart 2010 verbleven pater Cassian en broeder Anthony gedurende een week in Westvleteren om zich te informeren over het functioneren van een brouwerij binnen een abdij waar de monniken actief betrokken zijn in het brouwproces en het monastieke leven voorrang heeft op de brouwerij. Tijdens hun verblijf bezochten ze ook de brouwerij van de trappisten van Achel, die meer op maat is van een beginnende brouwerij. Uiteindelijk leerde de brouwer van Norcia, broeder Francis, in West-Vleteren het hele productieproces.

In 2012 werd in Norcia de brouwinstallatie geïnstalleerd. De monniken van Norcia brouwen twee Belgian Styles, een blonde en een donkere met een alcoholpercentage van 10 procent. Kopieën van Westvleteren zijn het volstrekt niet, maar net zoals in Sint-Sixtus blijft de productie beperkt en is het bier slechts te koop in de kloosterwinkel en enkele nabijgelegen horecazaken.

„Ut laetificet cor” (die het hart verheugt, psalm 104) luidt het motto van Birra Nursia. Volgens de benedictijnen is hun bier een instrument van nieuwe evangelisatie omdat het muren tussen mensen sloopt. Pater Cassian benadrukt echter dat ze monniken zijn die brouwen en geen brouwers die toevallig ook bidden.

Erik De Smet – Kerk & leven

ERFGOED

Passiespelen Tegelen erkend als immaterieel erfgoed.

Tijdens de feestelijke nieuwjaarsreceptie van de Stichting Passiespelen Tegelen heeft Ineke Strouken, directeur van het Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed, bekend dat de Passiespelen zijn erkend als immaterieel erfgoed.

De Passiespelen vormen een traditie uit 'het Rijke Roomse leven', die zich ontwikkeld heeft tot een bijzonder gemeenschapsevenement waaraan elke keer zo'n 400 vrijwilligers meedoen. Het Centrum coördineert de implementatie van de UNESCO Conventie van het Immaterieel Erfgoed in Nederland.

Sinds 1931 worden in Tegelen de Passiespelen georganiseerd, aanvankelijk jaarlijks en sinds 1975 elke vijf jaar. Tijdens de Passiespelen worden de laatste dagen van Jezus verbeeld. We krijgen het allemaal te zien: Jezus' triomfantelijke intocht in Jeruzalem, het Laatste Avondmaal en zijn dramatische dood aan het kruis.

Het is tegenwoordig een waar spektakelstuk, op emotionele wijze verbeeld. Het bijzondere evenement heeft door de jaren heen kunnen stand houden door constante vernieuwing van decors en encensering maar ook door actualisering van de teksten. Door de betrokkenheid van vele vrijwilligers uit Tegelen en omstreken is het meer dan alleen een bijzondere theaterproductie. Het is een gemeenschapsevenement waarbij de hele bevolking van Tegelen zich betrokken weet. Aan het spel zelf gaat een intensieve voorbereiding vooraf. De opvoering, de volgende in 2015, trekt zo'n 46.000 bezoekers, verdeeld over 25 voorstellingen.

De Passiespelen in Tegelen zijn door de Stichting Passiespelen Tegelen voorgedragen voor plaatsing op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland. De Nationale Inventaris vloeit voort uit de Nederlandse ratificatie vorig jaar van de UNESCO Conventie van het Immaterieel Erfgoed. Inmiddels staan er zo'n veertig tradities op de Nationale Inventaris. Passiespelen.nl

INTERMEZZO

MARCUSEVANGELIE IN HET GENTS. Gentenaar Jan De Vuyst

(1952), die in het verleden vooral scenario's en liedjesteksten voor Vlaamse zangers schreef, heeft het evangelie volgens Marcus 'vertaald' in het Gents. Zo wil hij naar eigen zeggen de verhalen dichter bij de mensen brengen. Zijn Gentse versie van het Marcusevangelie verschijnt onder de titel: 'Djiezès, 't evangelie noarvolgens Marcus, achternoar verteld in 't Gents'. Uiteraard worden ook de namen in het Gents vertaald.

Jezus wordt Djiezès, Petrus wordt Piet en Jacobus wordt Tsjok. De Vuyst zegt dat hij niet zijn bedoeling is om met het evangelie te lachen. "Ik heb het vertaald, menselijker gemaakt. In 't Gents is dat lang niet zo afstandelijk als in de kerk." "Ik had in eerste instantie een Gentse trilogie geschreven waarin Gent en Gentenaars de hoofdrol spelen, maar telkens met een religieuze invalshoek omdat godsdienst mij sterk boeit", zegt De Vuyst. "Ik

besloot die cyclus af te sluiten met dit evangelie. Jezus vertelde verhalen die van toepassing waren op de plaats en de tijd waarin hij leefde. Het is mijn bedoeling om met mijn trilogie en dit evangelie in het dialect God en Jezus dicht bij de mensen te brengen. In de kerk hebben deze verhalen telkens iets afstandelijks, iets liturgisch. Door deze verhalen nu ook in het dialect te vertellen komen God en Jezus plots heel dichtbij. De verhalen worden heel herkenbaar, terwijl anderzijds niets wordt opgedrongen." Jan De Vuyst schreef eerder al meer dan honderd liedjesteksten voor onder meer Wim de Craene, Isabelle A en Lieven Coppieters, maar net zo goed voor Eigentijdse Jeugd. Hij schreef ook enkele toneelstukken. 12 euro, te koop in alle boekenwinkels in Gent en via www.jandevuyst.be.

JORIS POLFLIET WORDT VOORZITTER VAN IJD. De Oost-Vlaamse priester Joris Polfliet (45), docent bij het Centrum Gregoriaans, wordt voorzitter van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen. IJD is een jeugdwerkorganisatie met 206 lokale jeugdgroepen en erkend door de Vlaamse Gemeenschap, die werkt in het kader van de Vlaamse katholieke Kerk. De organisatie biedt jonge, zoekende mensen een christelijk antwoord op hun zinvragen aan, in wederzijdse dialoog en met de Bijbel als belangrijkste inspiratiebron. IJD organiseert activiteiten, zowel voor leden zelf van de groepen als voor individuele jongeren. Sinds begin 2006 is Joris Polfliet ook algemeen secretaris van de Interdiocesane Commissie voor Liturgische Zielzorg (ICLZ).

VATICAN ZET ZELDZAME BIJBELS ONLINE. Verschillende zeldzame en eerst gedrukte bijbels, zoals de bijbel van Gutenberg, en kostbare Hebreeuwse en Griekse bijbelmanuscripten zijn door het Vaticaan online geplaatst. De katholieke kerk en zijn partner, de universiteit van Oxford willen op die manier meer lezers toegang verschaffen tot de erg fragiele teksten, en hopen teksten die overal ter wereld verspreid zijn geraakt te centraliseren. De Polonskystichting droeg financieel bij. Volgens dr. Polonsky is het de bedoeling om de komende jaren 1,5 miljoen bladzijden uit beide collecties van antieke teksten te digitaliseren. "De technologie van de 21ste eeuw biedt de kans voor samenwerking tussen culturele instellingen. Ik ben erg blij dat ik dit opwindende project kan steunen. Het omvat zowel religieuze als seculiere teksten. Maar bij het begin hebben beide bibliotheken ervoor gekozen om een kleinere groep van Bijbels (n.d.r. in het Grieks en het Hebreeuws) en Bijbelcommentaren online te brengen, wegens hun uitzonderlijke historische belang." De bijbels zelf inkijken kan op bav.bodeian.ox.ac.uk.

AMERIKAANSE TRAPPIST. Na België, Nederland en Oostenrijk zijn de VS binnenkort het vierde land waar trappistenbier gebrouwen wordt. De Saint Josephabdij in Spencer, een dorpje in Massachusetts in de buurt van Boston opende een brouwerij en het bier krijgt het keurmerk 'Authentic Trappist Product', bevestigd François de Harenne, woordvoerder van de Internationale Vereniging Trappist, die over het trappistenerfgoed waakt. De Saint Josephabdij werd gesticht in 1950 en behoort tot de cisterciënzerorde van de stricte observantie, beter bekend als trappisten. De roots van de kloostergemeenschap gaan terug tot paters uit Frankrijk die eind 18de eeuw de revolutie ontvluchtten. De paters in Spencer kregen de hulp van hun Belgische collega's uit Chimay. Het bier, met een alcoholpercentage van 6,5 procent, wordt op het etiket omschreven als licht van kleur met een gouden rand, robuust, met een fruitig accent, een droge afdrank en een licht bittere hopsmaak.

MANNELIJKE BEWONER IN ZUSTERKLOOSTER. In het klooster van

de zusters Benedictinessen in Aalsmeer is één mannelijke bewoner: een levendige papegaai, die af en toe even vrij door het klooster mag vliegen en dan de rust wel enigszins verstoort. Voor het overige is het klooster een oase en de negen zusters die er nu al zijn, ontvangen graag gasten, die er in beperkte mate kunnen overnachten. Ook kan iedereen de gebedstijden bijwonen, die nu nog voornamelijk in de Italiaanse taal worden verricht. Voor de tijden van het gebed is het goed de zusters te raadplegen, omdat nog niet alles zijn vaste ritme heeft. Het klooster is natuurlijk nog in de opbouwfase en de officiële stichting vindt pas plaats als die periode voorbij is en alle formaliteiten geregeld zijn. Een van de zusters is Nederlandstalig, verschillende zusters spreken Engels. Het klooster bevindt zich naast de parochiekerk in Aalsmeer, Stommeerweg 15, tel. 0681785565.

AGENDA

• Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. St.-Benedictusabdij-Achelse Kluis-Hamont-Achel: Schola Cantorum Achel o.l.v. Wim Truyen, elke 4de zo. om 10.45u Gregoriaanse Hoogmis in de abdijkerk. De andere dagen zingen de Trappisten in de St.-Benedictusabdij. Info: www.achelsekluis.org en Jan Lempens 089 472 432

AFFLIGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis en om 15u de Vespers en lof door het monnikenkoor. Info: Abdijstraat 6, 1790 Hekelegem 053 66 70 25 of Longinius van de Velde 0475 414 280.

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30: Het mannen trio Gregoriana verzorgt elke 3e zat., 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatië". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel: +31.294.419754

ANTWERPEN. St.-Jacobskerk: Elke 1ste zon. 10u. Hoogmis met gregoriaans proprium door Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baeten, andere zon. door andere koren. Info: Jo Tonghe 03/541 90 28.

ASSEBROEK. St.-Andriesabdij Steenbrugge, Baron Ruzettelaan 435: St.-Arnolduskoor. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51.

BERCHEM. Sint Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concentus Teresiaë. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Have.

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezelstraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zon- en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scologregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard, Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11. St.-Trudo-abdij Male (St.Kruis Brugge). Elke zo. 9 u. Gregoriaanse mis.

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André, Guill. Stassartlaan, 16 b 22, 1070 Anderlecht, Tweelindestraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer. Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten, gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. Kapel Heilig Hart, Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zo. en feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zo. gregoriaanse Mis om 11u. Info: . Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles.

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op wekdagen 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventsmis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St.-Niklaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thiery Pauwels. Elke zo. 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zo., wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zo. vallen). Info: Thiery Pauwels, De Pinte, St.-Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thiery Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zo. 11 u. (niet op feestdagen). Info: Thiery Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advalvas.be.

GRIMBERGEN. Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkoor Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zo. 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke do. 20u15 repetitie in de Sachristie. (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Herman RASPOET, Brusselsestraat 120, 1840 Londerzeel. Tel: 052-55.05.04 raspoet.herman@telenet.be.

HAALTERT. St.-Gorikskerk: Kon. St.-Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zo., 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meerstemmige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haaltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellingingen. Elke zon-en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/ 356 20 03 of www.gregorius.tk.

HERENTALS. Begijnhofkerk St.-Catharina: Elke zo. 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor. Info: Jan Cools, Vossenbergh 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. 1ste, 3de en 5de zo., 10u30 Gregoriaanse Hoogmis. Info: Johan De Boer 016/ 40 52 99, www.kerkleuven.be/koor/ksth/.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zo. 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel: 050/ 60 12 32.

KORTRIJK. O.L.Vrouwekerkerk: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zo. en op feestdagen 9u45. Info: Ghislain Baert, Graskant 5, 8520 Kuurne 0474 325 729 of laudatedominum9@scarlet.be, www.laudatedominum.be.

LEUVEN. Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeeck zingt elke zo. 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeeck, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 016 31 00 60 St.-Kwintenerk: 10 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinita (1e en 3de zo.). Info: Mark Debrock T.W. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

LOKEREN. St.-Gregoriusgilde. St.-Laurentiuskerk. elke 1ste zo. 11 u. en op hoogdagen mis met gregoriaanse gezangen: Kerk Daknam. elke 2de zondag 10 u. mis met gregoriaanse gezangen. Info: ludogerits@hotmail.com.

MECHELEN. St.Jan de Doper en Evangelist kerk (St.Janstraat): Damesschola In Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand, 16 u. Gregoriaanse mis. Info: www.involuntate.be.

ST.-NIKLAAS. St-Nicolaaskerk, Grote Markt: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste za. 17 u. en op vooravond van sommige hoogdagen: mis met volledig proprium en ordinarium. Info: Luc De Cock, Heidebloemstr. 4, 9100 St.-Niklaas, 03/777 10 05

TIENEN. St.-Germanuskerk. Alte hoog- en feestdagen 10.30 u. gregoriaanse mis door het vrouwenkoor Cantus Germanus. Mannenkoor af en toe op gewone zondagen. Info: Louis Kinnaer, louis.kinnaer@gmail.com.

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H.Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriesstraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/41 25 81. Heilig Hartkerk: Cecilialkoor o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon-en hoogdag 9u30 de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meerstemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASMUNSTER. Abdij Roosenberg: Damesschola In Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand, 9 u. Hoogmis. Info: Myriam Van den Hauten 03/ 449 43 15 – www.involuntate.be

WATERMAEL. (Brussel). Kerk van St Clemente. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Leblieq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

WESTMALLE. Abdij. Gregoriaanse mis alle zondagen en hoogfeesten 10 u. en twee- tot driemaal in de week 10u45. Info: 03/ 312 92 00

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaanskoor Gaudeamus o.l.v. Wim Vandenmeersschauf. Elke feestdag 9u30 gregoriaanse Mis.

• Koren:

Adele Goedefroot, jarenlang dirigent van het koor Gaudeamus van Zingem, dirigeert nu het koor van Moorsele met dezelfde naam. Het koor luistert op hoogdagen de vieringen op in de kerk van Oosterzele. Info: Willy Van Den Bulcke Tramstraat 10, 9860 Moorsele. Het koor van Zingem wordt nu gedirigeerd door Wim Vandenmeersschauf.

• Concert:

Het gregoriaans koor "Viri Galilaei" brengt samen met "Respiro dell arte" de Klaagliederen van Jeremias. Dit concert mengt drie genres: gregoriaans, barok en hedendaags, met respect voor religieuze en liturgische connotaties.

Zaterdag 30 maart, om 16 en 19 u. O.L.V. Hospitaal Kortrijk, en vrijdag 4 april, om 20.30 u. Capucienkerk Ieper. Info: www.virigalilaei.be, info@virigalilaei.be.

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen 2013-2014 van het Centrum Gregoriaans

Cursus:	Instapcursus	Cursus 1, 2 & 3	Zangdag	Zang +
cijfers = lessenreeks - n = namiddag				
14/09/2013				Mechelen, n
12/10/2013				Gent, n
19/10/2013			Affligem	
23/11/2013		1		
14/12/2013		2		
11/01/2014	1	3		
1/02/2014	2	4		
22/02/2014	3	5		
8/03/2014	4	→	Averbode	
22/03/2014	5	6		
17/05/2014			Brecht	

"Zangdag" is bedoeld voor alle cursisten en afgestudeerden.
"Zang +" is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten en info over de inhoud van de cursussen:
Lucienne Van Gastel, Centrum Gregoriaans, Boudewijnlaan 24, 2220 Heist-o/d-Berg - Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@telenet.be
Betalingen: Oprek. IBAN: BE22737010001147BIC: KREDBEBB van Gilbert Devroye, Bierbeekstraat 84, B-3052 Blanden.

REDACTIE

Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, tel. 015-20.18.26, mia.pastijn@telenet.be
De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 juni 2014 verschijnen. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 mei 2014 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

U kan een jaarabonnement nemen (4 nummers) door storting van 12 euro op rek. IBAN: BE22 7370 1000 1147 BIC: KREDBEBB met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steun abonnement van 25 euro of een beschermend abonnement van 50 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toe gestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar:
http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans en klik op de JOIN-knop.

Bezoek onze site: www.centrumgregoriaans.be

Jaargang 15, nummer 3, maart 2014